

Đi tìm chân lý

Tác Giả: LM Vũ Kh&i Ph&ng

Thứ Bảy, 14 Tháng 1 Năm 2012 23:42

Đã bao nhiêu lần và bao nhiêu người đã say hát Quốc Ca “Vùng lên, hỡi các nô lệ thế gian...”

LM Vũ Kh&i Ph&ng

Đầu tranh này là “trên cuộc cùng...” Ca khúc này được sáng tác tháng 6/1871, vào những ngày khốc liệt của cuộc cách mạng Xã hội Paris, (“các nô lệ”, nguyên văn ca khúc bằng tiếng Pháp “les damnés”, tác giả Eugène Pottier dùng một từ có âm hưởng tôn giáo, có nghĩa là những người bị trừng phạt vĩnh viễn của Chúa). Bài ca thúc giục mọi kẻ đau khổ, những người, mọi kẻ bóc lột trên luân đày, hãy vùng dậy.

Sở dĩ “đầu tranh này là trên cuộc cùng”, là vì người ta tin rằng sau khi đã đập tan gông cùm của những giai cấp bóc lột, thì công lý sẽ được thiết lập, và xã hội sẽ an hưởng thái hòa. Tìm ra được cái then chốt mà cánh cửa giải phóng nhân loại, mở ra kẻ nguyên con người sống xứng đáng là người, đúng là một lúc “một triết lý chân lý chiếu qua tim”. Thành thực mà nói, đó là một lý tưởng đẹp. Và nhiều người đã sẵn lòng hy sinh đời mình vì nó. Chỉ có một điều cần phải cân nhắc, đây là “trên cuộc cùng” này dài lắm. Trời nay đã gần một thế kỷ rồi rồi, chúng ta vẫn còn trong một trạng thái mù mịt, chưa thấy hơi khởi cuộc. Và cũng đã đủ kinh nghiệm để hiểu rằng chưa thể chiếu rọi ánh sáng mai. Ta hãy để cái nét buồn gan ruột của người trẻ ngày nay. Mọi người, mọi lúc là một cuộc chiếu rọi.

Năm 1940, Quốc Ca vẫn đang là quốc ca của Liên Xô, văn hào người Nga Mikhail Bulgakov qua đời, để lại cuốn tiểu thuyết “Nghị Nhân và Margarita” ngày nay được nhìn nhận như một kiệt tác của văn học Xô Viết và văn học thế giới. Tác giả cho hai nhân vật chính của mình cùng đầu tranh gian khổ và tình trạng đày đọa (kể cả hiểu theo nghĩa tôn giáo của “les damnés”, bởi Bulgakov cho Satan xuất hiện ngay ngay phía dưới thế giới). Cuộc cùng ông cho họ ra khỏi thế gian này, ở trong thế giới bên kia đó, họ gặp một người người thiêu thiêu đã hai ngàn năm không sao thoát được: đó là Philatô. Philatô đã hôn mê như thế hôm ông hỏi một người nhân bằng người ta muốn kết án thế hình một câu hỏi sự cớ mai khinh bỉ: “Chân lý là cái gì”

Đi tìm chân lý

Tác Giả: LM Vũ Kh&#i Ph&#ng

Thứ Bảy, 14 Tháng 1 Năm 2012 23:42

(Gn. 18,38), rồi ông quay đi không thèm nghe tù nhân trả lời vì còn nhiều lo việc quan trọng khác, thế đó không ngạc nhiên khi t kh, mà vô vàn con người khác, kể cả các nhân vật của Bulgakov, cũng có bề dày trong “trên cuộc cùng”. Nàng Margarita bỗng cảm thấy lòng mình tan nát, nàng hét lên “Giúp tôi thoát cho người ta”.

Tâm thành của nàng đang dần trở lại. Tiếng kêu vang vọng làm sụp mặt vách núi đá, ánh trắng chiếu qua khoảnh trống, và người tù năm xưa, Giêsu Nazareth thì trong ánh trắng bừng ra, Philatô choàng dậy, đã nói tiếp câu chuyện ngày xưa: “Chân lý là cái gì?”

Đầu năm 2012 này tôi vừa ôn Quốc Tế Ca vừa tiếp xúc với ông Bulgakov khi đọc Thông Điệp Ngày Hòa Bình Thế Giới của Đức Giáo Hoàng Bênêđictô XVI. Nói về câu chuyện “Công lý và Hòa bình” không bao giờ chạm đến, nhưng trước đó Ngài lại nói về nhu cầu của người trẻ đi tìm chân lý. Là vì cái khó trong sự đeo đuổi công lý và hòa bình không phải chỉ vì trên đời có kẻ xấu, có hôn quân bạo chúa, có bạo lực, có kẻ tham nhũng đầu tư mồi đầu cơ, có sự vô cảm trên trần. Cái khó còn vì người ta có những quan niệm khác nhau, ưu tiên khác nhau. Xã hội càng văn minh phát triển, cuộc sống càng mở rộng phức tạp, người ta càng dễ thấy những góc cạnh khác nhau, dĩ nhiên không hiểu nhau. Đây cũng là nguyên nhân khiến cho trong lịch sử loài người không đời nào là không có mâu thuẫn. Và giới quý tộc mâu thuẫn tiếp tục làm cho nhiều người bị bóc lột, bị đau khổ hàm oan. Cho nên có một cộng đồng chung để gặp nhau, nói chuyện với nhau là cần thiết. Cùng nhau nhìn nhận chân lý sẽ tìm ra cái cần quý báu đó.

Ngay cả tôi lại cũng là một người của sự lạc mất chân lý. Người ta bị cái ác làm cho mù quáng, không tìm ra cái chân lý của đời mình, đúng là “ma đưa đẩy, quạ đưa đẻ” cho nên gây ra đời ác cho người khác và cho chính mình. Ví dụ chúng ta phân rã về nhu cầu người giàu hiện nay ham xa hoa khoe của, thì anh công chức tham nhũng đến những gia tài phiếm, rồi những sao nh, đang đua nhau xài sang đến nỗi những nhà giàu quốc tế phải lo cưu, hình như trong xã hội ta có những người giàu mà không có văn hóa của người giàu, không thấy sự ăn xài của mình là vô liêm sự với xã hội và với người nghèo, xét ra đó cũng là vì không tìm ra được chân lý của tâm hồn mình, họ vội vã xô đẩy tiếp tục của một cách vô luân vì không tìm được một mục đích nào khác. Nhưng khi họ làm như vậy xã hội trở nên hỗn loạn và vô tâm.

Tóm lại là sự vô tri về chân lý, đến sự gian tà cũng là một dạng vô tri về chân lý, tất cả đều đưa đến nhân loại đi xa rời những cánh chung của ngôn sứ Isaia, khi Đức Chúa “làm trống tài giết các quốc gia và phân xé cho muôn dân tể.”

Khi vậy, người ta sẽ đúc găm đao thành cuốc thành cày, rèn giáo mác nên liềm nên hái. Dân

Tác Giả: LM Vū Kh&#i Ph&#ng
Thứ Bảy, 14 Tháng 1 Năm 2012 23:42

Vài trang sau, Isaia 10 i th u th v m t cõi thái hòa: Sói v i chiên con, beo n m bên dê nh ... Bé con d n chúng đi chẵn b i vì S không còn ai tác h i và tàn phá trên kh p núi thánh c a ta, vì s hi u bi t Đ c Chúa s tràn ng p đ t này nh n c l p đ y lòng bi n" (Is. 11, 6-9)

Thánh Augustinô là một khuôn mặt tiêu biểu của nhân loại. Ngài có những tư duy của thành phố và của quê hương. Và quê hương, trong nhân loại có một nhu cầu luôn luôn thao thức kiếm tìm chân lý, đây là cái phẩm chất đặc biệt thanh cao nhất của thế giới loài người. Những công trình công nhận rằng thành phố và quê hương không mấy khi là sự đồng nhất. Vì có những người như quan Philatô đầy thôi. Trong đời ngôn, Chúa Giêsu biết là họ còn đang bận đi thăm dò, buôn chuyện, tiêu khiển và, thậm chí còn đang bận săn nhóc và giết người (Mt. 22, 5-6; Lc.14,18-20). Khác Chúa Giêsu, chúng ta có nhu cầu người “khi gặp gian nan hay buồn khổ đã vì Lời thì vấp ngã ngay”, người khác nữa thì vì “những nỗi lo lắng sợ hãi, và bề vinh hoa phú quý mà Lời bị bóp nghẹt, không sinh hoa kết quả gì” (Mt.13, 21-22). Hóa ra chân lý buồn khổ ta đem đào sâu chôn chôn như đã chôn nén biến làm vụn, đến nỗi những người đang có cũng biến mất đi (Mt. 25, 24-29; Lc.19, 20-26)

Xét ra, những thói vẫn minh chứng cho là những giai đoạn sự yểu điệu của con người để có thể nhận được các giá trị để nâng đỡ, mới người để quy phục những giá trị này, do đó tạo ra được đời sống và văn hóa của sáng nhân văn. Trái lại có những thói không học, người ta không còn biết tin tưởng vào đâu, tình thần rệu rã, tội ác ngày càng lan tràn. Khi nhìn lại cuộc sống ngày nay, nhiều lúc chúng ta học hỏi vì xã hội, và phải học để tiến bộ, tạo ra đang lâm vào khủng hoảng chứ không được học hỏi mới văn hóa để cho thói.

Mỗi ngày nào chúng ta rồi hãnh diện vì non sông độc lập của chúng ta. Vậy làm sao giới thích được cái hiện nay chúng ta lại đang ở trong tốp đầu thu hút giới và từ đó phá thai, các nhóm Bạo lực Sĩ sinh báo cáo có những thai nhi đã 8, 9 tháng và non bồng bồng, có những số tháng kê cho thấy mà một vài người sinh thai nhi bồng bồng đông hơn số trẻ sơ sinh. Sĩ sinh báo rằng rừng tằm trong rừng non thì làm sao nói chuyện yêu hòa bình? Và làm sao giới thích được non tham những gian giới lan tràn, xã hội hiện lo và những sát thủ như nh tu rồi đi non mà rồi ác giả non? Làm sao giới thích từ non mà túy, vv... Trong cuộc họp của các nhóm Bạo lực Sĩ sinh miền Bắc và Bắc Ninh và qua,

Đ&c Giám M&c B&c Ninh đ&a ra nh&ng nh&n đ&nh v& m&c v& cho th&y nh&ng t& n&n đó lan tràn vào c& các x& đ&o. Đúng là m&t thách th&c m&c v& vô cùng to l&n cho Giáo H&i ngày nay. Liệu chúng ta có th& đ&ng quá không?

Ti&n Sĩ D&ng Ng&c Dũng m&y năm tr&c trong m&t bài báo Tu&i Tr& Cu&i Tu&n có đ& c&p đ&n m&t tình tr&ng mà ông g&i là “phi chu&n”, có ý nói nhi&u ng& i ngày nay, đ&c bi&t là trong gi&i tr&, không còn nh&ng chu&n m&c đ& phân bi&t thi&n ác, ch& còn phân bi&t làm đ&c v& i không làm đ&c, có l&i hay không có l&i, an toàn hay không an toàn. Thi&n ác không thành v&n đ&. Khi m&t tâm lý nh& th& lan tràn, thì xã h&i và đ&o đ&c đi vào kh&ng ho&ng. Đó chính là cái đang đe đ&a chúng ta. Đó chính là ngu&n c&a áp b&c và b&o đ&ng.

Chính vì th& cho nên tr&c khi nói đ&n giáo đ&c v& công lý và hòa bình cho gi&i tr&, Đ&c Bênêdictô nói đ&n nhu c&u tìm g&p chân lý: “Giáo đ&c nh&m đ&n đào t&o con ng& i toàn di&n, k& c& chi&u kích đ&o đ&c và tâm linh c&a hi&n h&u, h&ng v& c&u cánh t&i h&u c&a con ng& i và s& t&t lành cho xã h&i... Đã th& thì đ& giáo đ&c v& chân lý..., v&n đ& căn b&n ph&i đ&t ra là: con ng& i là ai?” Đ&c Thánh Cha đ&t v&n đ& v& cái chân tâm c&a con ng& i, cái chân tâm th&ng b& vui đ&p đ&i t&ng sâu nh& ta đã th&y. Và Ngài t& l&: “Con ng& i là k& mang trong lòng mình m&t n&i khao khát s& vô h&n, m&t n&i khao khát chân lý, không ph&i m&t chân lý phi&n di&n, nh&ng là m&t chân lý kh& dĩ gi&i thích đ&c ý nghĩa c&a cu&c đ&i”.

Cái n&i khát khao l& lòng đó, M&c Kh&i cho ta bi&t uyên nguyên c&a nó: “B&i con ng& i đã đ&c t&o theo hình &nh Thiên Chúa, gi&ng nh& Ngài”. Đã nh&n ra chân t&ng tâm linh c&a con ng& i, l&i đ&c M&c Kh&i ban t&ng m&t n&n t&ng sâu đ&m cho c&i tâm linh &y, thì ta s& “có ni&m kính tr&ng sâu s&c đ&i v& i m&i con ng& i và s& giúp đ& đ&ng l&i có m&t cu&c s&ng x&ng h&p v& i ph&m giá cao v& i đó”.

Tóm l&i, cái bí quy&t c&n tìm đ&c, &y là nh&n ra con ng& i có m&t “chi&u kích siêu vi&t”. Tính siêu vi&t đó làm cho con ng& i luôn luôn là m&t m&c đích đ& ta ph&c v&, ch& không th& là ph&ng ti&n đ& ta x& đ&ng. Đ&o là th&. “Con ng& i không th& b& hy sinh cho m&t l&i ích c&c b& nào, dù đó là kinh t& hay xã h&i, cá th& hay t&p th&”.

Năm 2011 và năm 2012, Giáo H&i có hai k& ni&m. Năm 2011 là k& ni&m 120 năm Thông Đi&p Th&i M&i (Rerum Novarum) c&a Đ&c Giáo Hoàng Lêô XIII v& các v&n đ& kinh t& và xã h&i. Đây là b&c thông đi&p m& đ&ng khai phóng cho ng& i tin h&u có m&t kim ch& nam trong lúc xã h&i đi vào m&t k& nguyên phát tri&n c&c k& to l&n v& l&c l&ng s&n xu&t, t& li&u s&n xu&t, quan h& s&n xu&t, cùng v& i t&t c& nh&ng h& l&y v& nhân sinh, nhân ph&m, chính tr&, văn hóa v.v... Giáo

H&#i không đ&#a ra m&#t lý thuy&#t có tham v&#ng bao trùm l&#ch s&#, cũng không đ&# ngh&# m&#t k&# ho&#ch chính tr&#, kinh t&# nào, nh&#ng đ&#a ra m&#t đ&#nh h&#ng cho tín h&#u đi vào cu&#c s&#ng mu&#n m&#t ph&#c t&#p, đ&#nh h&#ng đó chính là đ&#u Đ&#c B&#n&#dictô v&#a nói: kinh t&# là đ&# ph&#c v&# con ng&#i, ch&# con ng&#i không ph&#i là nô l&# ph&#c v&# cho kinh t&#.

Ng&#i Công Giáo có ý th&#c thì l&#y đó xác đ&#nh h&#ng đi cho mình m&#i khi g&#p ph&#i nh&#ng khó khăn kinh t&# và xã h&#i, xoay x&# cách nào đó đ&# gi&#i quy&#t nh&# vào đ&#nh h&#ng &#y. T&# đó, nh&#ng năm k&# ni&#m b&#c thông đ&#p này, các Đ&#c Giáo Hoàng th&#ng công b&# các văn ki&#n v&# các v&#n đ&# kinh t&# và xã h&#i. N&#i dung có thay đ&#i tùy vào nh&#ng giai đ&#n bi&#n chuy&#n và nh&#ng b&#c phát tri&#n trong l&#ch s&#, nh&#ng s&#i ch&# đ&# xuyên su&#t v&#n là: con ng&#i là m&#c đích ch&# không ph&#i ph&#ng ti&#n.

Sang năm 2012, Dân Chúa l&#i có m&#t k&# ni&#m khác: 50 năm khai m&#c Công Đ&#ng Vatican II. M&#t ch&#ng tr&#nh l&#n đang đ&#c chu&#n b&# đ&# tháng 10 năm nay s&# m&# đ&#u năm Kim Khánh, và H&#i Thánh s&# ôn l&#i nh&#ng gì là men là mu&#i đã k&#t tinh t&# Công Đ&#ng. Trong s&# các văn ki&#n Công Đ&#ng truy&#n l&#i, quan tr&#ng vào b&#c nh&#t và cũng đã gây s&# chú ý c&#a toàn th&# gi&#i vào b&#c nh&#t là Hi&#n Ch&# M&#c V&# v&# Giáo H&#i Trong Th&# Gi&#i Ngày Nay, nhan đ&# Vui M&#ng và Hy V&#ng (Gaudium et Spes). 3 ch&#ng đ&#u v&# đ&#nh m&#nh con ng&#i, v&# c&#ng đ&#ng nhân lo&#i và v&# ho&#t đ&#ng c&#a con ng&#i đ&#u có c&#u trúc gi&#ng nhau, Công Đ&#ng chú m&#c vào t&#ng góc c&#nh c&#a nhân sinh r&#i bao gi&# k&#t thúc cũng g&#i lên m&#u nhi&#m Chúa Kitô (xem ch&#ng 1, s&# 6; ch&#ng 2, s&# 32; ch&#ng 3, s&# 45), tìm th&#y &# đó c&#m h&#ng cao sâu đ&# gi&#i đáp nh&#ng v&#n đ&# bí hi&#m mà loài ng&#i ph&#i đ&#i m&#t. Nói tóm l&#i, g&#n nhân sinh v&#i siêu vi&#t.

V&#y là trong vòng 120 năm nay, giáo hu&#n c&#a H&#i Thánh luôn nh&#c nh&# chúng ta: con ng&#i tìm ra chân lý c&#a mình trong cõi siêu vi&#t, và cũng vì th&#, ph&#m giá c&#a con ng&#i là t&#i th&#ng trong các m&#i quan h&# tr&#n th&#. Khi Đ&#c B&#n&#dictô XVI nh&#n m&#nh đ&#n chân lý siêu vi&#t và ph&#m giá siêu vi&#t c&#a con ng&#i, là Ngài phát xu&#t t&# truy&#n th&#ng &#y và Ngài mong nó tác đ&#ng m&#nh lên trong dòng ch&#y không ng&#ng ngh&# c&#a s&# s&#ng, xuyên qua m&#i c&#nh hu&#ng l&#ch s&# và nh&#ng thách th&#c luôn m&#i m&# đ&#t ra cho Công Lý và Hòa Bình.

Xem ra Giáo H&#i còn r&#t nhi&#u v&#c ph&#i làm, vì th&# gi&#i liên t&#c bi&#n đ&#ng v&#i đ&# màu sáng t&#i, có nh&#ng chân tr&#i r&#ng r&# nh&#ng cũng không ít hi&#m h&#a, sa s&#y trong đ&#ng đi n&#c b&#c đã t&#o ra và s&# t&#o ra không bi&#t bao nhiêu th&#m k&#ch mà các th&# h&# tr&# c&#a chúng ta thì đang t&#ng t&#ng l&#p l&#p đ&#n đ&#p ti&#n vào tr&#ng đ&#i. Chúng ta s&# làm gì đây? M&#c v&# th&# nào đây? S&# m&#ng n&#ng n&#, s&# m&#ng sáng ng&#i!